

STORTINGET

Innst. 17 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 1 S (2022–2023)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Svalbardbudsjettet 2023

Til Stortinget

Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Nils-Ole Foshaug, Kristian Torve og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Hårek Elvenes, Ingjerd Schou, Erna Solberg og lederen Ine Eriksen Søreide, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Bengt Fasteraune, fra Fremskrittspartiet, Sylvi Listhaug og Christian Tybring-Gjedde, fra Sosialistisk Venstreparti, Ingrid Fiskaa, fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fra Venstre, Guri Melby, og fra Kristelig Folkeparti, Astrid Aarhus Byrknes, fremmer i denne innstillingen forslag til bevilgninger på svalbardbudsjettet.

Sammendrag

Svalbard omfatter Spitsbergen, Prins Karls Forland, Nordaustlandet, Kong Karls Land, Barentsøya, Edgeøya, Hopen, Bjørnøya og alle holmar og skjær innanfor koordinatane 10° og 35° austleg lengd og 74° og 81° nordleg breidd. Svalbard har eit landareal på 61 022 km² og utgjer ca. 16 pst. av det totale landarealet i Kongeriket Noreg. Spitsbergen er den største øya i Noreg. Rundt 60

pst. av Svalbard er dekt av isbrear. Under 10 pst. av Svalbard har vegetasjon.

Svalbardtraktaten vart underteikna 9. februar 1920 og tok til å gjelde 14. august 1925. Frå same dag vart Svalbard ein udeleg og uavhendeleg del av Kongeriket Noreg gjennom ei eiga lov, Svalbardlova 17. juli 1925 nr. 11. Sysselmeisteren på Svalbard er den øvste representanten for regjeringa på øygruppa og tek vare på dei statlege interessene der.

Størsteparten av busetjinga på Svalbard ligg på øya Spitsbergen. Longyearbyen er det administrative sentret på Svalbard og er det største lokalsamfunnet. Utanom Spitsbergen bur det folk ved dei meteorologiske stasjonane på Hopen og Bjørnøya. Tal frå Statistisk sentralbyrå syner at folkemengda på Svalbard auka med 21 personar i 2020, dvs. 1,3 pst. Til samanlikning var auken i 2019 på 8 pst., som var den største folkeveksten dei siste ti åra.

Dei overordna måla for svalbardpolitikken ligg fast. Desse vart stadfesta i Meld. St. 32 (2015–2016) Svalbard:

- Ei konsekvent og fast handheving av suvereniteten
- Overhalde Svalbardtraktaten på korrekt måte og føre kontroll med at traktaten blir etterlevd
- Bevaring av ro og stabilitet i området
- Bevaring av den særeigne villmarksnaturen i området
- Halde oppe norsk samfunn på øygruppa

Justis- og beredskapsdepartementet fremmar svalbardbudsjettet som ein eigen budsjettproposisjon samstundes med statsbudsjettet. Eit eige svalbardbudsjett synleggjer inntekter og utgifter på øygruppa.

Stortinget slutta seg til regjeringa sitt ønske om å vidareføre ordninga med eit eige svalbardbudsjett under behandlinga av Meld. St. 32 (2015–2016) Svalbard.

I Prop. 1 S (2022–2023) foreslår regjeringa ei budsjettramme for svalbardbudsjettet for 2023 på 581,9

mill. kroner. Dei enkelte postane vert omtalte i Prop. 1 S (2022–2023) Svalbardbudsjettet.

Oversikt over forslag til løyvingar på svalbardbudsjettet 2023

Den følgjande oversikta viser rekneskapstal for 2021, vedtekte budsjett for 2022 og forslag til løyving på svalbardbudsjettet for 2023. Inntektene er eksklusive tilskotet frå statsbudsjettet. Nærmare omtale av svalbardrekneskapen 2021 finst i Meld. St. 3 (2021–2022) Statsrekneskapen 2021.

	Rekneskap 2021	Saldert budsjett 2022	Forslag 2023
			(i 1 000 kr)
Utgifter	608 409	570 158	581 877
Inntekter	197 784	192 180	205 470

Utgifter på programkategori 06.80 fordelte på kapittel

Kap. Nemning	Rekneskap 2021	Saldert budsjett 2022	Forslag 2023	Pst. endr. 22/23
				(i 1 000 kr)
1 Tilskudd til Svalbard kirke	2 800	5 650	5 750	1,8
3 Tilskudd til Longyearbyen lokalstyre	196 110	160 290	165 180	3,1
4 Tilskudd til Svalbard Museum	13 700	14 000	14 420	3,0
5 Sysselmesteren (jf. kap. 3005)	81 447	75 616	86 195	14,0
6 Sysselmesterens transporttjeneste (jf. kap. 3006)	218 508	287 536	245 160	-14,7
7 Tilfeldige utgifter	68 840	67 200	36 100	-46,3
9 Kulturminnetiltak (jf. kap. 3009)	2 096	2 220	2 260	1,8
11 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	2 246	2 200	2 240	1,8
17 Norsk Polarinstittutt – refusjon	3 811	3 800	3 900	2,6
18 Navigasjonsinnretninger	3 662	5 400	4 340	-19,6
19 Meteorologisk institutt – husleie Bjørnøya og Hopen	7 143	7 644	7 782	1,8
20 Statsbygg, Svalbard	2 207	2 300	2 340	1,7
22 Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 3022)	5 839	6 100	6 210	1,8
Sum kategori 06.80	608 409	639 956	581 877	-9,1

Utgifter på programkategori 06.80 fordelte på postgrupper

Postgr. Nemning	Rekneskap 2021	Saldert budsjett 2022	Forslag 2023	Pst. endr. 22/23
				(i 1 000 kr)
01–23 Driftsutgifter	323 148	388 616	356 127	-8,4
30–49 Nybygg, anlegg m.m.	67 840	66 500	36 500	-45,1
50–58 Overføringer til andre statsregnskaper	3 811	3 800	3 900	2,6
70–89 Overføringer til private	213 610	181 040	185 350	2,4
Sum under departementet	608 409	639 956	581 877	-9,1

Tabellen ovanfor syner postgruppe for 2021 på dei postane løyvinga er plassert på i 2023.

Inntekter på programkategori 06.80 fordelt på kapittel

Kap. Nemning	Rekneskap 2021	Saldert bud- sjett 2022	Forslag 2023	(i 1 000 kr)
				Pst. endr. 22/23
3005 Sysselmasteren (jf. kap. 5)	5 156	3 300	3 300	0
3006 Sysselmasterens transporttjeneste (jf. kap. 0006)	506	500	500	0
3009 Kulturminnetiltak (jf. kap. 9)	0	0	0	0
3022 Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 22)	0	270	270	0
3030 Skatter og avgifter	192 122	186 350	201 400	8,1
3035 Tilskudd fra statsbudsjettet	403 862	449 536	376 407	-16,3
Sum kategori 06.80	601 646	639 956	581 877	-9,1

Komiteens merknader

Komiteen understreker at de overordnede målene for svalbardpolitikken ligger fast, og at forvaltningen av Svalbard skal være forutsigbar og bære preg av kontinuitet. Komiteen viser til at sammensetningen av befolkningen er i endring. Komiteen understreker at det er viktig at regjeringen fortsetter arbeidet med å sikre at Longyearbyen skal være et levedyktig norsk lokalsamfunn og administrasjonssenter i tråd med målsettingen om å holde oppe norske samfunn på øygruppen.

Komiteen merker seg at det har blitt gjort vurderinger av alternative energiløsninger på Svalbard, og Longyearbyen lokalstyre skal utarbeide en konkret energiplan for Longyearbyen i løpet av 2022. Når lokalstyret har overlevert energiplanen til Olje- og energidepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet, vil departementene og lokalstyret sammen vurdere den videre prosessen med å få på plass en ny energiløsning.

Komiteen oppfatter at reiselivet på Svalbard har økt i omfang, etter en betydelig nedgang under koronapandemien.

Komiteen noterer seg at regjeringen innførte både personkontroll og kontroll med vareførselen til og fra øygruppen i mai 2022, bl.a. for å gi norske myndigheter bedre mulighet og evne til å føre kontroll på Svalbard, og at regjeringen i 2023 vil prioritere å følge opp de nye kontrollordningene.

Komiteen tar til etterretning at regjeringen har avgjort at den vil innstille samarbeidet Norge har med russiske styresmakter inntil videre som følge av Russlands krig mot Ukraina, men at de samfunnskritiske delene av samarbeidet blir videreført.

Komiteen merker seg at det er innført restriktive tiltak mot russiske personer og virksomheter og for handel og interaksjoner med russiske motparter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstrepartier til budsjettforliket mellom de tre partiene, der det er foreslått betydelige satsinger på velferd, omfordeling og sosial rettferdighet for å gi folk mer trygghet i en krevende tid, i tillegg til grep for å få ned klimautslippene, ivareta natur og sikre bistand. Det gjøres viktige velferdssatsinger som gratis halvdagsplass i SFO for andreklassinger, flere alderstrinn får billigere tannhelse og prisjustering av barnetrygden, noe som gir vanlige folk lavere utgifter og mer og bedre velferd. Grupper som opplever en særskilt krevende situasjon, får mer: enslige forsørgere, minstepensjonister, uføre, mottakere av arbeidsavklaringspenger og studenter. Inntektsgruppene med inntekt under 750 000 kroner får også skattelett sammenlignet med 2022. Disse medlemmer understreker at budsjettet er trygt og ansvarlig, uten økt oljepengebruk, noe som er viktig for å dempe de økende prisene som rammer folk og bedrifter. Økt satsing på grønn industri, betydelig satsing på klimakutt gjennom Enova, endringer av klimarelaterte avgifter og en rekke andre klimatiltak vil bidra til at Norge kutter utslipp frem mot 2030 og øker utslippskuttene i 2023. I tillegg er partene enige om en betydelig og flerårig støtte til Ukraina og til bistand og humanitær hjelp som følge av krigen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post Svalbardbudsjettet	Per post kr	Sum kap. kr
Utgifter:			
1	Tilskudd til Svalbard kirke		
	70 Tilskudd til Svalbard kirke	5 750 000	5 750 000
3	Tilskudd til Longyearbyen lokalstyre		
	50 Tilskudd til Longyearbyen lokalstyre	165 180 000	165 180 000
4	Tilskudd til Svalbard Museum		
	70 Tilskudd til Svalbard Museum	14 420 000	14 420 000
5	Syssemesteren (jf. kap. 3005)		
	1 Driftsutgifter	86 195 000	86 195 000
6	Syssemesterens transporttjeneste (jf. kap. 3006)		
	1 Driftsutgifter	245 160 000	245 160 000
7	Tilfeldige utgifter		
	30 Skred- og boligiltak, <i>kan overføres</i>	36 100 000	
	70 Diverse tilskudd	0	36 100 000
9	Kulturminnetiltak (jf. kap. 3009)		
	1 Driftsutgifter	2 260 000	2 260 000
11	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1 Driftsutgifter	2 240 000	2 240 000
17	Norsk Polarinstitutt – refusjon		
	50 Refusjon	3 900 000	3 900 000
18	Navigasjonsinnretninger		
	1 Drift og vedlikehold	3 940 000	
	30 Nyanlegg og større vedlikehold, aerolykter og maritime fyr	400 000	4 340 000
19	Meteorologisk institutt – husleie Bjørnøya og Hopen		
	1 Driftsutgifter	7 782 000	7 782 000
20	Statsbygg, Svalbard		
	1 Driftsutgifter	2 340 000	2 340 000
22	Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 3022)		
	1 Driftsutgifter	6 210 000	6 210 000
Sum svalbardbudsjettet			
Sum departementet sine utgifter		581 877 000	581 877 000
Inntekter:			
3005	Syssemesteren (jf. kap. 5)		
	1 Diverse inntekter	300 000	
	2 Refusjoner m.m.	3 000 000	3 300 000
3006	Syssemesterens transporttjeneste (jf. kap. 6)		
	1 Leieinntekter fra private	0	
	2 Refusjoner fra det offentlige	500 000	500 000
3009	Kulturminnetiltak (jf. kap. 9)		
	1 Diverse inntekter	0	0

Kap.	Post Svalbardbudsjettet	Per post kr	Sum kap. kr
3022	Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 22)		
	1 Diverse inntekter	270 000	270 000
3030	Skatter og avgifter		
	70 Skatter m.m.	200 000 000	
	71 Utførselsavgift	500 000	
	72 Utmålsgebyr, årsavgift	900 000	201 400 000
3035	Tilskudd fra statsbudsjettet		
	50 Tilskudd	376 407 000	376 407 000
Sum svalbardbudsjettet			
Sum departementet sine inntekter		581 877 000	581 877 000

II

§ 1 Bruksområde for vedtaket

Dette vedtaket gjeld utskrivning av skatt på formue og inntekt for inntektsåret 2023 etter føresegnene i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard. Vedtaket gjeld òg som grunnlag for utskrivning av forskot på skatt for inntektsåret 2023, jf. lov om skatt til Svalbard § 5-1.

§ 2 Skatt på formue

Skatt på formue blir utrekna etter desse satsane:

- Personleg skattepliktig og dødsbu:
Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten og kommunane (maksimumssats).
- Selskap og samanslutningar som nemnde i skattelova § 2-36 andre ledd, og som ikkje er fritekne etter skattelova kap. 2:
Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten.

§ 3 Skatt på inntekt

Skatt på inntekt blir utrekna etter desse satsane:

- Inntekt som blir skattlagd ved lønnstrekk etter svalbardskattelova § 3-1:
Låg sats: 8 pst.
Høg sats: 22 pst.
- 22 pst. av den delen av selskapsoverskot som er høgare enn 15 mill. kroner, og som overstig summen av
 - 10 gonger kostnadene til lønn som blir skattlagd ved lønnstrekk
 - 0,20 gonger skattemessig verdi av anlegg, fast eigedom og annan realkapital som er på Svalbard ved utgangen av inntektsåret
- Anna inntekt: 16 pst.
Personlege skattyttarar skal ha eit frådrag i alminnelig inntekt som er omfatta av bokstav c, på 20 000 kroner.

§ 4 Avrundingsreglar

Ved utrekning av skatt skal formue og inntekt rundast nedover til nærmaste heile krone.

§ 5 Normalrentesatsen for rimeleg lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nemnd i skattelova § 5-12 fjerde ledd, jf. svalbardskattelova §§ 3-1 og 3-2, skal vere den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

§ 6 Aksjonær i utlandet

Skatt på utbytte m.m. etter skattelova § 10-13, jf. svalbardskattelova § 3-2, er fastsett til 20 pst.

§ 7 Inntekt etter svalbardskattelova § 6-3

For inntekt som blir skattlagd etter svalbardskattelova § 6-3, skal satsen vere 8 pst.

III

Meirinntektsfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2023 kan overskride løyvinga på

- kap. 5, post 1, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3005, post 2
- kap. 6, post 1, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3006, post 2
- kap. 9, post 1, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3009, post 1

IV

Meirinntektsfullmakt

Stortinget samtykkjer i at Finansdepartementet i 2023 kan overskride løyvinga på kap. 22, post 1, tilsvarende inntekter ut over vedteke budsjett på kap. 3022, post 1.

V

For budsjetterminen 2023 skal det svarast avgift til statskassa av kol som blir utført frå Svalbard, etter dei følgjande satsane:

1,0 pst. av verdien for dei første 100 000 tonna

0,9 pst. av verdien for dei neste 200 000 tonna
0,8 pst. av verdien for dei neste 300 000 tonna
0,7 pst. av verdien for dei neste 400 000 tonna
0,6 pst. av verdien for dei neste 500 000 tonna
0,5 pst. av verdien for dei neste 600 000 tonna

0,4 pst. av verdien for dei neste 700 000 tonna
0,3 pst. av verdien for dei neste 800 000 tonna
0,2 pst. av verdien for dei neste 900 000 tonna
0,1 pst. av verdien for dei neste 1 000 000 tonna

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 6. desember 2022

Ine Eriksen Søreide

leder

Sylvi Listhaug

ordfører

